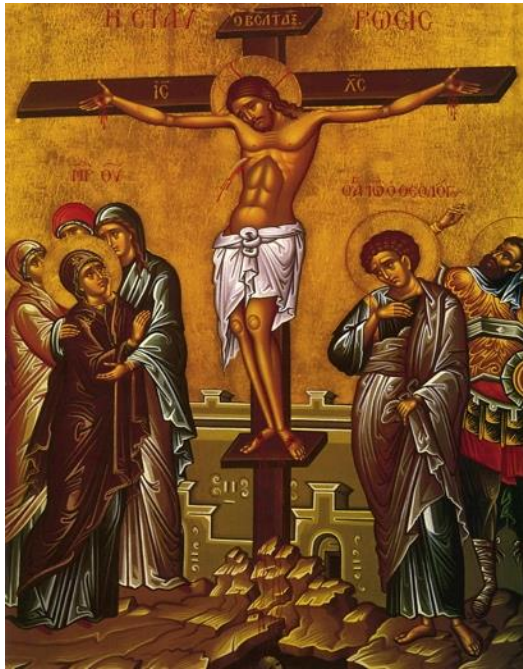

Russisch-Orthodoxe gezangen uit de Grote Vasten

**Concert van Kamerkoor Oktoich
o.l.v. Aliona Ovsiannikova
Lebuinuskerk, Deventer**

Zondag 20 maart 2022, 15:30 u

Programma

1. Плакася Адамо - Plakasia Adamo Anoniem
2. На реках - Na rekach Melodie van het Zosima klooster
3. Объятия Отча - Objatija Otsja G. Sviridov (1915-1998)
4. Покаянный стих - Pokajannyj stich G. Sviridov (1915-1998)
5. Восстани – Vosstani Anoniem, bew. A. Aleksejeva
6. Душе моя - Doeshe moja Irina Denisova (1957)
7. Да исправится - Da ispravitsja M. Retsjkoenov (1870-1921?)
8. Дни мои - Dni mojje Irina Denisova
9. Оком благоутробным – Okom blagoutrobnym
Irina Denisova
10. Чертог Твой – Tsjertog Tvoj Aartsb. Jonafan Jeletskich (1949)
11. Видя разбойник - Vidja razbojnik Anoniem
12. Одейся светом - Odejajsia svetom Irina Denisova
13. Разбойника - Razboinika Filippov
14. Днесь висит на древе - Dnjes visit na dreve
Diaken STroebatsjov (1919-1995)
15. Грешный человек - Greshnyj tsjelovetsje
Anoniem, bew. A. Kotov (1959)

Er is geen pauze

Korte toelichting op het programma:

De voorbereidingstijd voor Pasen is zowel spiritueel als muzikaal een van de mooiste en rijkste periodes uit het orthodoxe kerkelijk jaar en heeft daarom veel componisten geïnspireerd de hymnen van oude kerkvaders op muziek te zetten.

In de orthodoxe traditie wordt de Veertigdagentijd de Grote Vasten genoemd en wordt afgesloten met de Goede Week voor Pasen. Er worden in deze periode vele kerkdiensten gehouden. De 4 weken voor de Grote Vasten worden de Voorvasten genoemd, in de diensten van deze 4 weken klinken al thema's die de gelovigen voorbereiden op de vastenperiode erna.

De gezangen uit de Grote Vasten hebben vaak een beschouwend, naar droefheid neigend karakter. Maar in deze mineur-tonen klinkt ook het verlangen naar de ontmoeting met het licht, aan het einde van een lange zwerftocht van inkeer en berouw.

Zowel inhoudelijk als muzikaal stralen deze gezangen veel hoop uit en inspireren tot het zoeken naar het oorspronkelijke beeld in ons zelf: Adam die het verloren paradijs beweent, de vader die zijn verloren zoon in zijn armen sluit, de ziel die aangespoord wordt te ontwaken en alert te zijn, de bekering van de goede rover die naast Jezus aan het kruis werd genageld, Christus als de bruidegom die ons uitnodigt om binnen te treden met een nieuw gewaad.... het zijn allemaal thema's die aanzetten tot nadenken en helpen de weg naar de Opstanding te doorlopen. Het repertoire bevat zowel traditionele gezangen als geestelijke poëzie uit de volkstraditie.

Het concert wordt gezongen in het Kerkslavisch, de taal die de Orthodoxe kerken in veel landen, o.a. Rusland en Oekraïne, verbindt. Het is daarom niet bij uitstek Russische muziek, maar veel meer muziek uit het hart van de orthodoxe gelovigen uit heel het oosten van Europa. In alle kerken in Oekraïne en in Rusland, van Estland tot aan Bulgarije, klinken dezelfde teksten, dezelfde muziek, wordt mensen troost en hoop geboden.

De gezangen van de orthodoxe vastentijd doen een oproep tot bekering, tot inkeer, het vragen om vergeving. En ze gaan ook over het lijden van Christus, en daarmee ook over het menselijk lijden. Juist daarom kan deze muziek ons inspireren en onze verbondenheid met allen die door de huidige oorlog in de Oekraïne zijn getroffen onderstrepen.

1. Плакася Адамо - Plakasia Adamo
Pelgrimslied, religieuze volkspoëzie, solo Katja Kuznetsova

Adam beweent zijn lot, zittend voor de poort van het Paradijs waaruit hij verdreven is.

2. На реках - Na rekach vavilonskich
Psalm 136, gezongen in de avonddiensten voorafgaand aan de Veertigdagentijd

Aan de rivieren van Babel, daar zaten wij treurend en dachten aan Sion.
Aan de wilgen op de oever hingen wij onze lieren.

Daar durfden onze bewakers te vragen om een lied, daar vroegen onze beulen: "Zing voor ons een vrolijk lied uit Sion." Hoe kunnen wij zingen een lied van de Heer op vreemde grond?

Als ik jou vergeet, Jeruzalem, laat dan mijn hand de snaren vergeten. Laat mijn tong aan mijn gehemelte kleven als ik niet meer denk aan jou, als ik Jeruzalem niet stel boven alles wat mijn verheugt.

Gedenk, Heer, de dag van Jeruzalems val, toen het volk van Edom zei: "Neer met die stad, neer, maak haar met de grond gelijk."

Babel, weldra word je verwoest, gelukkig hij die wraak zal nemen en jou doet wat jij ons hebt gedaan.

Gelukkig hij die jouw kinderen grijpt en op de rotsen verplettert.
(nieuwe bijbelvertaling)

De 'kinderen' zijn hier het beeld van de zonden, die vernietigd zullen worden.

3. Объятия Отча - Objatija Otsja
Uit de dienst van de Voorvasten, de Verloren Zoon

Haast U tot mij en open Uw armen, want als de verloren zoon heb ik mijn leven verkwist.

Maar gedenk de onuitputtelijke rijkdom van Uw barmhartigheid, o Verlosser, en veracht niet mijn hongerend hart.

Want vol berouw roep ik U: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen U.

4. Покаянный стих - Pokajannyj stich
Vers van berouw, (solo Reina van Zwieten)

O ellendige en armzalige mens! Jouw tijd is verstreken en het einde nadert, terwijl het laatste Gericht wordt voorbereid. Wee jou, armzalige ziel! Jouw zon gaat ten onder en jouw dag loopt tegen de avond.
En de bijl ligt reeds aan de wortel.

5. Восстани – Vosstani
Pelgrimslied, religieuze volkspoëzie, solo Irina Plyassova

Sta op mijn ziel, wat slaapt gij

6. Душе моя - Doeshe moja
Uit de eerste week van de Grote Vasten, de Kanon van Andreas van Kreta

Mijn ziel, mijn ziel, sta op, wat slaapt gij? Het einde nadert.
Wees waakzaam en waak, zodat Christus u spare, die overal tegenwoordig is en alles vervult.

7. Да исправится - Da ispravitsja
Uit de Liturgie van de Voorafgewijde Gaven tijdens Grote Vasten, uit psalm 140
solo's Irina Plyassova, Reina van Zwieten, Elena Bazhenova

Heer, ik roep U, o hoor mij. Sla acht op de stem van mijn smeking, wanneer ik tot U roep.

Refrein: Als een reukoffer zij mijn gebed, als een avondoffer voor Uw aangezicht de opheffing mijner handen.

Heer stel een wacht voor mijn mond, waak over de deuren van mijn lippen.

Refrein: Als een reukoffer..

Neig mijn hart niet tot kwade woorden, om met uitvluchten mijn zonden te verontschuldigen.

Refrein: Als een reukoffer...

8. Дни мои - Dni mojje
Geestelijk gezang, solo's Margarita Krasnova, Igor Iofe, Charles Haldes, Ellis Staas

Mijn dagen smelten als een ijspegel, mijn jaren verdwijnen als de lente.

Heer laat mij niet alleen, neem het berouw van Uw zondaar aan.

Ik ben vervuld van hebzucht en ijdelheid en ik hoop rein te worden voordat het on aardse aanbreekt!

Ik heb uw barmhartigheid niet verdiend, maar wees mij zondaar genadig.

Het is alsof een barre winter greep heeft gekregen op de mens, en de vorst der wereld in aantocht is.

Heer, ik heb U lief! Heer, ontferm U over mij, zondaar.

9. Оком благоутробным – Okom blagoutrobnym
solo's Irina Plyassova, Elena Bazhenova, Thomas Vets, Ellis Staas

Met Uw erbarmend oog zie neer Heer, op mijn nederigheid.
Want gestaag loopt mijn leven ten einde en er is geen redding door mijn daden, daarom bid ik: "Met Uw erbarmend oog zie neer, o Heer, op mijn nederigheid en red mij!"
Staande voor het Gericht, wees waakzaam mijn ziel, denk na over de dag van het oordeel want er is geen barmhartigheid zonder aan anderen barmhartigheid te verlenen.
Roep tot de Heer: "Kenner van de harten, ik heb gezondigd, wees barmhartig voordat het Oordeel nabij is."
Uw oordeel, o Christus, houd ik elke dag en ieder uur in mijn gedachten en ik beef als een zondaar door de daden die ik heb begaan.
Met vrees val ik voor u neer en roep: "Door de gebeden van de Moeder Gods, o, Albarmhartige, red mij!"

10. Четог Твой – Tsjertog Tvoj
Uit de diensten van de eerste dagen van de Goede Week
solo Reina van Zwieten

Uw bruidsvertrek zie ik heden versierd, o mijn Heiland, maar ik heb geen klederen om erin binnen te gaan.
Verlicht het kleed van mijn ziel, o Schenker van het licht, en red mij.

11. Видя разбойник - Vidja razbojnik
Uit de Liturgie van de Voorafgewijde Gaven tijdens de Grote Vasten, het 9^e uur

Toen de rover de Aanvoerder van het leven zag hangen aan het kruis, zei hij: "Ware Hij geen God, Die vleesgeworden is en Die met ons gekruisigd is, dan zou de zon haar stralen niet verbergen, dan zou de aarde niet bevend trillen. Maar de alles Duldende, gedenk mij. Heer, in Uw koninkrijk gedenk mij. Meester, in Uw koninkrijk gedenk mij, Heilige, in Uw koninkrijk."

12. Одеяться светом - Odejajsia svetom

Uit de Metten van Goede Vrijdag, dienst van de 12 Evangeliën

Hij Die zich bekleedt met licht als met een mantel stond naakt voor het gerecht:

Hij werd in het gezicht geslagen door de handen die Hij zelf geschapen had;

Hij is de Heer der heerlijkheid, maar de mensen slaan Hem aan het Kruis. Toen scheurde het voorhangsel van de Tempel, en de zon verduisterde, daar deze niet kon verdragen om te zien hoe God, voor Wie het heelal siddert, beledigd werd. Laat ons Hem aanbidden.

13. Разбойника - Razboinika

Uit de metten van Goede Vrijdag, dienst van de 12 Evangeliën

De goede rover hebt Gij op deze dag waardig gevonden voor het paradijs. Verlicht ook mij door het hout van Uw kruis, en verlos mij.

14. Днес висит на древе - Dnes visit na dreve

Uit de Metten van Goede Vrijdag, dienst van de 12 Evangeliën

Heden hangt aan het kruis, Hij die de aarde uit de wateren heeft doen verrijzen.

Een doornenkroon is Hem opgezet, de koning der engelen.

Een purperen kleed wordt Hem omgeworpen, Hij die de hemel met wolken bekleedt.

Slagen in het gelaat ontvangt Hij die Adam in de Jordaan heeft bevrijd.

Met nagelen wordt de Bruidegom der Kerk aan het Kruis gehecht.

Met een lans wordt de Zoon der Maagd doorboord.

Wij vereren Uw lijden, o Christus (3x).

Toon ons ook Uw roemvolle Verrijzenis.

15. Грешный человек - Greshnyj tsjelovetsje

Pelgrimslied, religieuze volkspoëzie

solo's: Elena Bazhenova, Igor Iofe

Een zondig man dwaalde over de wereld. Er kwamen mensen van goede wil naar hem toe.

“Wat heb je nodig, zondig mens? Goud, zilver of misschien een goud gewaad?”

“Niets op aarde heb ik nodig, noch goud, noch zilver, noch een goud gewaad. Alles wat een zondaar nodig heeft is een stukje grond, vier plankjes en berouw.” Alleluja

De dirigent

Aliona Ovsiannikova, geboren in Moskou en opgegroeid in Amsterdam, studeerde kerkmuziek aan de Theologische Academie in Leningrad (Sint-Petersburg) en was nabij die stad vervolgens ook werkzaam als dirigent. Naast Oktoich leidt zij, sinds 1990, het koor van de Russisch-orthodoxe kerk in Amsterdam, een kerk die het thuis is van gelovigen van meer dan 20 nationaliteiten.

Het koor

Kamerkoor Oktoich is in 1996 opgericht door Aliona Ovsiannikova om zo veel mogelijk mensen te laten delen in de schoonheid van de Russisch-orthodoxe kerkmuziek. Het repertoire van Oktoich varieert van oude polyfonie tot muziek van hedendaagse componisten.

Het koor heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een amateurkoor van hoog niveau en wordt geprezen om de prachtige expressie, vloeiende lijnen en warme a capella koorklank.

Het koor heeft vele malen op binnen- en buitenlandse podia gestaan om concerten te geven en om deel te nemen aan festivals en concoursen.

Daarbij zijn vele prijzen gewonnen, zoals in juli 2019 bij een zangconcours in Sint-Petersburg. Oktoich heeft 6 CD's opgenomen, waarvan alleen de meest recente nog voorradig is.

Sopranen: *Martine vd Berg, Swantje Haage, Anneloes van Kuijk, Katja Kuznetsova, Irina Plyassova, Vera Suchkova, Marieke Viveen, Marian Wiener.*

Alten: *Elena Bordatchëva, Martie Dert, Yvonne van der Does-van Vinkenstein, Siska 't Hart, Judith Janssen, Margarita Krasnova, Reina van Zwieten.*

Tenoren: *Kees vd Heiden, Gert Smalenburg, Wil Snoeijts, Thomas Vets*

Bassen: *Charles Halders, Alex Kasabov, Luctor Ponse, Jankees de Ridder, Ellis Staas, Ronald Willemsen*

Gastzangers: *Elena Bazhenova, Vincent van Buuren, Igor Iofe*

Er is plaats voor nieuwe leden. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen via oktoich@gmail.com. De repetities zijn op dinsdagavond in de kapel van het OLVG in Amsterdam. Zie voor meer informatie www.oktoich.nl of onze Facebookpagina Oktoich. U kunt zich ook abonneren op onze digitale nieuwsbrief via www.oktoich.nl.

Volgende concerten St Lebuinusconcerten (zie www.lebuinuskkerk.nl)

27 mei Pelgrimage. Lotte Pen, saxofoon

25 juni Wishful Singing in een bijzondere uitvoering van de Canto Ostinato.